

sásoknak megfelelően kibővült a közművelődési könyvtárak munkájának tartalma és hatókörzete is. Jelenleg a közművelődési könyvtáraknak három alapvető funkcionális fokozata van:

1/ A községekben /városokban/ - helyi /városi illetve körzeti/ hatáskörű közművelődési könyvtár.

2/ Az új járásokban - járási hatáskörű könyvtár /melyek módszertanilag irányítják több járás könyvtárát/.

3/ Az új megyékben /kerületekben/ - megyei hatáskörű könyvtár.

A megyei és járási könyvtárak minta-szervezeti szabályzatot kaptak, melyeknek alapján 1960. december 31-ig elkészítették új szervezeti szabályzataikat. Az új minta-szabályzatok abban különböznek az 1953-ban készült szabályzatoktól, hogy nem rendelet jellegűek, hanem központilag kiadott módszertani segédeszközként szolgálnak azokhoz a konkrét helyi szervezeti szabályzatokhoz, amelyekben tekintetbe kell venni a helyi viszonyokat. A Könyvhivatal közli a püspöki Járási Könyvtár szervezeti szabályzatát, mely példaképpül szolgál a többi járás számára.

KATALÓGUSCÉDULÁK TARTÓSÍTÁSA

SCHMITT, Franz: Schutzlack für Katalogkarten. Über ein an der Badischen Landesbibliothek entwickeltes Verfahren. = Z.Bibl.Bibliogr. 7.Jg. 1960. 3.H. 237-241.p.

Védőlakk katalóguslapok számára. A Bádeni Tartományi Könyvtár eljárása.

A katalóguslapok elhasználódása /piszkolódása, rongálódása/ - különösen nagy-forgalmu könyvtárakban - komoly problémát okoz. A katalógus-

lógusba bekerülő kartonok készítésével egyidejűleg tartalékkartonok lehuzása és gondozása nem gazdaságos megoldása e problémának.

A Bádeni Tartományi Könyvtárban 2 éve végzett kísérletek eredményeképpen az alábbi eljárást alkalmazzák:

Gyakran keresett szerzőjű művek új katalóguslapjait speciális védőlakkal vonják be. A lakkot erre a célra használt kis kádba öntik s többszöri feltöltéssel biztosítják, hogy a lakkozás alatt állandóan azonos szinten maradjon. A kartonokat az alsó szélüknél speciális eszközzel rögzítik és mintegy 3'5 - 4 cm mélyen a lakkba mártják. Ily módon a karton felső, tehát nagyjából a címleírást tartalmazó részét vonják be az átlátszó lakkal. Ezzel az eljárással - az előkészítő munkákat is beleszámítva - 2 óra alatt kb. 50 kartont lehet belakkozni /illetve annyiszor 50 kartont, ahány be mártó eszköz áll rendelkezésre, - Bádenben pld. 14 x 50 azaz 700 kartont/. A szárítás mintegy 10 percet vesz igénybe, de jobb, ha a belakkozott kartont csak másnap osztják be. A védőlakk nem piszkolódik, illetve lemosható, s a katalóguslap rongálódásnak legjobban kitett felső szélét szilárdabbá és ellenállóbbá teszi. 1000 db karton belakkozásához kb. 1 - 1'2 kg lakk szükséges. A belakkozott kartonok a katalógusfiókban 200-anként kb. 1 cm-rel több helyet foglalnak el.

A középlyukasztású katalóguslapok nyílásait is meg lehet ezzel az eljárással erősíteni. Ez esetben ecsettel visszük rá a lakkot a nyílás kerületére.

A cikk közli - nyugat-német márkában - az eljárás költségeit, a felszerelést előállító cég címét és megjegyzi, hogy közelebbi felvilágosításért a Bádeni Tartományi Könyvtárhoz lehet fordulni.

